

Dne 14. září tr. se koná v Praze ustavující konference Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Budou vaši delegáti na konferenci hovořit o tom, jak se ve vašem regionu podílíte na plnění hlavních úkolů naší organizace a jak hodláte pomoci při zpracování dějin volyňských Čechů a zřízení muzea?

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

5/91

Před padesáti lety vznikl na Volyni BLANÍK

Stalo se to před padesáti lety a dnes by již stěží některý z těch dosud žijících pamětníků mohl říci, kdy vlastně vznikly první nápady a kdy začaly počáteční myšlenky nabývat konkrétních tvarů a podob...

Situace na Volyni před padesáti lety byla velmi spletitá, nečekaná a my jsme byli mladí a nezkušení. Jediné, co nám tenkrát nechybělo, byla nesmírná touha, chuť a vůle postavit se proti úhlavnímu nepříteli našeho národa, proti úhlavnímu nepříteli české státnosti reprezentované Československou republikou, touha postavit se po boku národů, jež na život a na smrt bojovaly s fašistickým Němcem.

Nevěděli jsme dost dobře jak, ale věděli jsme, že na to musíme jít, a to i za všech nepříznivých pro nás okolností té doby.

Válku proti Sovětskému svazu začalo hitlerovské Německo 22. června roku 1941 a již v červenci začali někteří z nás - volyňských Čechů, uvažovat o ilegální protifašistické organizaci. Mezi těmi prvními, kteří ji začali zároveň i realizovat, byli učitel Vladimír Knop z Mirohoště, novinář Josef V. Rejsek z Moskovtíny a ing. Jiří Lizálek, uprchlík z protektorátu, který se se svou ženou usadil na Volyni.

První jejich akcí byl leták nazvaný Naše desatero. Byl to návod pro všechny volyňské Čechy, jak se mají chovat v podmínkách okupace.

V té době již na okupované Volyni neexistovala žádná veřejná doprava pro civilní obyvatelstvo a jedinými pojiždými prostředky byly koňské potahy nebo kola. Koňské povozy však byly neustále kontrolovány německými a místy i maďarskými a banderovskými hlídkami a kola byla často zabavována nebo se stávala nepojiždými pro nedostatek náhradních dílů či lepidla na duše.

Organizační práce v té době a v těchto podmínkách byla tedy velice obtížná a navíc i životu nebezpečná, vždyť lidský život pro okupanty a jejich přísluhovače nic neznamenal. Přesto organizace rostla, vznikaly stále nové a nové buňky v jednotlivých obcích a osadách, začal sběr zbraní a dalších nezbytných prostředků nutných pro ilegální činnost.

Za rok po okupaci, a to dne 1. června 1942 (v brožurce Jaroslava Vaculíka - Volyňští Češi v protifašistickém zápase, kterou vydal Český svaz protifašistických bojovníků v Praze v roce 1978, je mylně uveden rok 1943)

se sešla v bytě Josefa V. Rejska v Moskovtíně porada třinácti ilegálních pracovníků, kteří ve svém okolí pomáhali při zakládání tajných buněk a měli přehled o situaci v okolních obcích a městech.

Na této poradě byl do čela organizace postaven Vladimír Knop, organizace přijala název Blaník, vytvořila několik specializovaných odborů a upfesnila další úkoly a směry protifašistické činnosti volyňských Čechů.

To však je již další etapa rozvoje Blaníku, ke které se vrátíme v příštím čísle.

Pietní vzpomínka na českomalínské oběti

V sobotu 13. července letošního roku po několikadenních úmorných vedrech skropil vyprahlou zemi na severní Moravě vydatný déšť. Zrovna v tu hodinu, jako toho strašného 13. července 1343, když hasil rozžhavené spáleniště Ceskeho Malina na Volyni...

Letos, o den později - 14. července nastalo vlahé ráno... To už jsme se scházeli a sjížděli do Nového Malína u Šumperka k uctění památky českomalínských mučedníků. Uvítali jsme zde vzácné hosty: prof. ing. Milošlava Šatavu, CSC, předsedu přípravného výboru SČVP, autobusový zájezd krajanů z Vyškovska, zástupce OV CSBS a další krajany z různých koutů republiky.

V deset hodin po oficiálním zahájení státní bymnou a proslovem místního starosty pana J. Divíše, spojeným s položením věnců, vystoupil prof. ing. M.Šatava. Připomněl nesmírné oběti volyňských Čechů v boji za svobodu ujařmené staré vlasti v obou světových válkách, z nichž oběti Ceskeho Malína patří mezi největší. Jménem přípravného výboru SČVP vzdal hold českomalínským obětem, přednesl rezoluci odsuzující neopráv-

něné požadavky sudetských Němců vůči Československu a nabádal krajany k plnění občanských povinností a k obětavé dobrovolné práci ve Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.

Poté následovala panychida za mučedníky Ceskeho Malina, kterou sloužil pravoslavný duchovní o. dr. Petr Novák za spoluúčasti duchovního římskokatolické farnosti o. Petra Blechy. Panychidu doprovázel pročitěným zpěvem pravoslavných chrámový sbor ze Šumperka řízený sestrou Emilií Konečnou. Přednesl rovněž tři písně věnované památce našich předků na Volyni a českomalínských obětí.

Václav Šimek
Taky v Zateci - a to již o den dříve, si volyňští Češi a široká veřejnost připomněli v pravoslavném chrámu sv. Jakuba vyvraždění obyvatel Ceskeho Malina. Šmuteční boboslužbu - panychidu za oběti této tragédie vykonali správce pražské diecéze pravoslavné církve ThDr. Jaroslav Šuvarský s ředitelem ER prof. Miroslavem Luckým. Po boboslužbách byly k památníku obětem Ceskeho Malina položeny věnce a vypálením salv za zvuků československé státní hymny byl pietní akt ukončen.

Repatriace pokračuje

S potěšením konstatujeme, že po zveřejnění časového plánu příjezdu repatriantů od Černobylu, který jsme zveřejnili v minulém čísle Zpravodaje, přihlásili se z našich řad další koordinátoři ochotní spolupracovat při osidlování našich krajanů a pomoci jim v prvních dnech a týdnech se v novém domově zabydlit.

Například o 10 rodin v Butovsi budou pečovat obětaví manželé Zemanovi z Litoměřic. Dvě rodiny ve Zlíně již také na-

Na návštěvě v Nikolajevce

Koncem května se vrátili čtyři studenti filozofické fakulty UK v Praze z návštěvy Ukrajiny, která se uskutečnila po dohodě s kyjevskou Asociací J. A. Komenského, což bylo v té době tamější sdružení volyňských Čechů. Původně se plánovalo, že studenti budou vyučovat naše krajanův českému jazyku, ale protože se jednalo pouze o dobu 14 dnů, byla to návštěva spíše informativní.

Studenti, mezi nimiž byla i pisatelka této zprávy, navštívili Žitomir, Kyjev a vesničku Nikolajevka a zjistili, že je tu napros-

Dnes žije až v Austrálii

Osudy některých volyňských Čechů by si zasloužily sepsat je do tlustých románů, kde by byly vyličený jejich radosti, zážitky, strasti a slasti, kterými je život obdaroval, a kde by byly zachyceny jejich činy, jimiž proslavili sebe, svůj národ, svoji vlast.

Právě mezi takové volyňské Čechy patří Jan Novák, dnes australský občan, žijící nyní v domě pro pěstáře. Narodil se 27. ledna 1897 v Rovně v rodině známého zámečnicka a opraváře zemědělských strojů. Byla to početná rodina: 12 synů (Jan byl nejstarší) a jejich sestřička, která přišla poslední.

Jan studoval na reálce v Rovně, přišla však první světová válka a on se v květnu roku 1915 jako osmnáctiletý stal příslušníkem České družiny v Kyjevě. V prosinci téhož roku již byl na frontě u Baranoviče a v únoru příštího roku byl na rozvědce zraněn do pravé tváře. Po vyléčení se opět stává rozvědkem, získává první vojenské hodnosti a také vyznamenání: jsou to medaile sv. Jiří a později rytířský kříž sv. Jiří, který mu na prsa připíná velkokníže Nikolaj Nikolajevič na slavnostní přehlídce v Ne-svěži za přítomnosti samotného cara. Hrdinné činy, jichž je bezpočet, jsou odměněny vysokými vojenskými řády...

Pak přichází Zborov, vojenské učiliště v Kyjevě, další studium. Stává se subalterním důstojníkem u 5. roty,

vstúpila paní D. Poloková a udržuje s nimi trvalý styk. Ke spolupráci v dalších lokalitách se přihlásili R. Kubišta z Mladé Boleslavi a Ing. L. Parkmanová z Prahy. Všem ochotným a obětavým spolupracovníkům děkujeme!

Podle stanoveného plánu očekáváme, že v srpnu přijede 22 rodin do Rokytnice a v září dalších 8 rodin. Tím budou připravené byty a pracovní místa v této lokalitě vyčerpány. V září očekáváme příjezd 10 rodin do

tý nedostatek učebnic, slabikářů, slovníků, knih, o českých filmech či nahrávkách ani nemluvě.

Ne všichni Češi z této obce se budou vracet do staré vlasti, ale i ti, kteří zůstávají, mají velký zájem obnovit a udržovat náš silný potlačený kulturní dědictví po otcích. Jestliže vše dobře dopadne, chceme se na podzim opět podívat do těchto míst, přivést tamější Čechům a jejich dětem nějaké učebnice a jiný učební materiál a pomoci při výuce českého jazyka.

Blanka Mrázková
Karlový Vary

později ve 2. stf. pluku Jiřího z Po-děbrad. Na sibiřské magistrále je jmenován velitelem roty důstojnické školy a v říjnu 1918 velitelem vlaku fr. gen. M. Janine. Ten jej také vyznamenává vysokým francouzským řádem.

Dne 20. května 1920 přijíždí do Prahy a až do okupace vykonává různé důstojnické funkce. V květnu 1945 se zapojuje aktivně do povstání českého lidu, organizuje pluk, který pak několik měsíců působí v Chodově u Karlových Varů.

V roce 1946 je jmenován zemským velitelem ZV SNB v Ostravě a v hodnosti plukovníka odchází v roce 1949 do exilu. Zde začíná opět pracovat mezi krajanův a stává se čestným předsedou ZVV ČsOL pro oblast Jižního Pacifiku. Ve svém stručném životopise uvádí, že měl být unesen. Únos, který připravovala jistá Ostravačka, se však nezdařil a Jan Novák se domnívá, že byl organizován vietnamskými komunisty.

V roce 1987 oslavil náš krajan devadesátiny. Při této příležitosti mu anglická královna Alžběta udělila vysoké vyznamenání - řád MBE (Member of the Most Excellent Order of the British Empire) za jeho neúnavnou práci pro dobro a rozvoj Austrálie.

Přejeme panu Novákovi, který je členem našeho Sdružení a také pilným čtenářem Zpravodaje, aby mu zdravotní sloužilo stále tak dobře, jako doposud!

Vřesové na Sokolovsku (spolupráci organizují R. Hlaváček, M. Pánková a J. Froněk) a 6 rodin má přijet do Krupky, okr. Teplice (za Sdružení spolupracuje Václav Bižovský). Časový příjezd repatriantů v dalších měsících se upřesňuje, a pokud to bude v našich možnostech, včas o tom budeme čtenáře informovat.

Bude zvolen?

Velké cti se dostalo volyňskému Čechu - nyní občanu Švédska Vladislavu Kozákovi, který kandiduje na poslance švédského parlamentu. Vladislav Kozák se narodil roku 1917 v Novém Teremně u Lucka. Studoval na stavebně-dopravní škole v Kovli. V roce 1944 vstoupil do čsl. armády v SSSR.

Pro své postoje byl propuštěn jako nadporučík z armády, a proto uprchl z CSR do zahraničí. Usadil se ve Švédsku, kde se oženil. Má dva syny a je už dědečkem. Je členem našeho Sdružení. Do voleb, které se konají 15. září tr., jej navrhla konzervativní strana. Držíme mu palce!

Ze Znojemska

Organizační schůzky v některých regionech dosahují dobrých výsledků. Jedna taková se konala v červenci v Dranišovicích, okr. Znojmo. Sešli se tu předáci moravskokrumlovského regionu, do něhož náleží část okresu Brno venkov a část břeclavského okresu. Projednali některé organizační záležitosti Sdružení, zejména se zabývali otázkou jak ještě více zaktivizovat práci našich krajanů, navrhli členy do ÚV Sdružení a nekompromisně se postavili proti známým požadavkům sudetských Němců.

Setkání se zúčastnilo 22 členů Sdružení a 9 hostů, kteří na závěr setkání provedli sbírku na fond Sdružení, jež vynesla 800,- Kčs.

Podařilo se!

Ve druhém čísle našeho Zpravodaje ze dne 29.4.1991 byla uveřejněna výzva, v níž pan David Fischbein z Izraele, rodák z Dubna, hledá českou rodinu z Volyně, z okolí Žabokrzík, která ho ve válce po tři roky ukrývala před německými okupanty. Podle informací, jež jsme získali, se prý jednalo o rodinu Ant. Horáčka. Ve spolupráci s paní Evž. Jersákovou z Jablonce nad Nisou, rodačkou z Podvysoké, se podařilo vypátrat syna pana A. Horáčka, který se rovněž jmenuje Antonín. Jeho nynější adresa byla zaslána Čsl. ústavu zahraničnímu, který žádost pana Fischbeina zprostředkoval. Děkujeme paní Jersákové za pomoc a děkujeme všem našim čtenářům (a nebylo jich málo), kteří v této akci spolupracovali!

Ing. Václav Petříček

Budujeme muzeum volyňských Čechů

Na okresní výbor Svazu bojovníků za svobodu v Žatci došly další materiály a exponáty pro muzeum volyňských Čechů.

Pan Alois Vegrict poslal zajímavou pochvalnou listinu za výborné ukončení školní docházky, která byla vydána za přechodné Petljurovy vlády. Současně zaslal vzácné fotografie Novokrajeva z let 1918-26. Paní Vondráčková věnovala kopii dopisu svého bratra, který psal domů jako voják v první světové válce. Od pana Bečváře pochází vzácná fotografie 90 našich krajanů z roku 1884. Škoda, že dnes již není možno pořídit k tomuto snímku popisku se jmény jednotlivců. Od Jana Pospíšila po-

chází velmi cenné kupní smlouvy a osvědčení z let 1877, 1893 a 1894. Vzácné jsou i fotografie rodiny Pospíšilovy z Hlinska. Na snímku je také profesor Alois Pospíšil, spolužák a přítel Aloise Jiráska, a je přiložena kopie dopisu Jiráskovi k jeho 70. narozeninám. Originál se nachází v muzeu Al. Jiráska a Mik. Alše v Praze. Nevšedním darem od Jana Pospíšila je i ručně psaný zpěvník jednoho sta lidových písní, jež napsala pí Emílie Drbohlavová ze Stromovky u Lucka v roce 1926. Dále pro muzeum je tu dar od paní Hajné - medaile Za chrabrost, kterou byl vyznamenán její manžel, přiložen je i dekret a fotografie, Mikuláš

Průša nám poslal reprodukcí carského výnosu, kterým se povoluje přesídlení Čechů z Rakouska na Volyn. Jar. Perný daroval magnetofonový pásek "Píseň volyňských Čechů" a 10 fotografií ze života krajanů v Kvasilově, paní Kosková a A. Martišová věnovaly snímky žáků zdobunovské soukromé české školy, zakládající listinu této školy, jejíž originál je uložen v základech budovy, a uvítali jsme Rodinný kalendář vol. Čechů na rok 1938 a neúplný ročník Buditele z roku 1927.

Velkou historickou cenu mají fotografie z Českého Malína zničeného a vyvražděného německými okupanty a protokol o předání prstí z mohyly malínských mučedníků do Žatce dne 6.2.1947. Krajanka Marie Kryštofová z Litoměřicka věnuje muzeu vzácný dokument z roku 1870 a paní Věra Šubrtová z Litoměřic darovala české noviny z roku 1944 (Čechoslovák vydávané v Londýně). Je v nich otištěna zpráva, že čet. aspir. Zahradka, rodák z Kvasilova, hovořil z Londýna prostřednictvím BBC k volyňským krajanům. Zároveň je přiložen také jeho projev.

Všem dárcům za jejich příspěvek do budovaného muzea vřele děkujeme a věříme, že i další naši krajané objeví vhodné předměty a přispějí tak ke zdaru naší nelehké akce - budování volyňské muzejní expozice.

Dětem od Černobylu

V rekreačním středisku ve Stebně na okrese Louny strávily téměř dva měsíce prázdnin děti z Ukrajiny - zejména z měst a okolí Kyjeva, Korosteně a Zitomíru. Bylo jich 57 - většinou české národnosti nebo ze smíšených manželství. Všechny z oblasti poznamenané černobylskou tragédií. Věk také některé z nich mají potíže se štítnou žlázou, jiné časté krvácení z nosu, mnohé trpějí bolestmi hlavy. Krásnou dovolenou těmto dětem zajistila Křestansko-demokratická strana.

O děti tu bylo vzorně postaráno. Děti byly spokojeny se stravou i ubytováním, líbily se jim různé výlety a nakonec i možnost, že se mohly zdokonalovat v češtině. Potíže se však přece vyskytly - žádné z dětí nemělo ani korunu kapesného, takže si nemohly koupit ani sáček bombonů, ani napsat rodičům domů, jak se jim daří.

Komise volyňských Čechů v

Žatci, která organizuje a řídí setkání žáků bývalých soukromých škol na Volyni, a to zdobunovské, rovenské a omelánčinské, rozhodla z přebytku posledního setkání věnovat těmto dětem 1.000,- Kčs. Zástupkyně této komise A. Martišová, T. Kirchnerová a M. Pánková navštívily koncem července Stebno a dar dětem odevzdaly. Každé obdrželo dopisní papír se čtyřkorunovou známkou, aby mohlo napsat rodičům. Navíc dostaly pohlednice, nějaké bombony a desetikorunu na "drobná vydání".

Víme, že to na dvouměsíční pobyt nebylo moc, ale přece jen něco. Pomáhaly také jiné organizace a dokonce i jednotlivci. Všichni jsme tedy přispěli k tomu, aby se postiženým českým dětem z Ukrajiny u nás líbilo, aby se jim upevnilo zdraví a prohloubila láska ke staré vlasti. Snad se jednou se svými rodiči do ní vrátí...

M. Pánková

Výročí slavné české družiny

Téměř zapomenutá historie?

Vinou uplynulých více než čtyřiceti let se tak kdysi slavný název, jako Česká družina, téměř vytratil z našeho povědomí. Zvláště mladé, poválečné generaci téměř nic neříká, a říká-li, pak jen to, co o něm tvrdila vládnoucí propaganda, která zatracovala a mnohdy i hanobila mnohé naše národní tradice.

Zalustujme tedy ve starých análech a dopláme si ve své paměti mezery o tom, jak po třistaleté porobě opět vzniklo naše vskutku národní české vojsko. A připomeňme si, že u jeho vzniku stáli volyňští a ruskí Češi - naši otcové a dědové.

Jak to tedy tehdy - v tom čtrnáctém - vlastně bylo? Dne 28. července 1914 vypukla první světová válka a již příští den rozhodla česká kolonie v Paříži, "že všichni zbraně schopní Češi jdou společně s Francií do boje..."

Dne 4. srpna, tedy pátý den po vypuknutí války, rozhodla moskevská kolonie Čechů a Slováků na Rusi o vytvoření České družiny.

Čeští dobrovolníci ve Francii v počtu 300 vytvořili setninu, která byla zařazena do cizinecké legie a nazvána "La compaigno Na

zdari". Zcela jinak vznikala Česká družina. Drtivá většina Čechů a Slováků byla totiž usazena ve volyňské, zitomírské a kyjevské gubernii. Proto bylo rozhodnuto, že místem formace této jednotky bude Kyjev a nábor se bude provádět mezi volyňskými Čechy. Volyňskými Čechy byly nazýváni všichni naši krajané usídli v té době v oblasti na západ od řeky Dněpr.

Nábor dobrovolníků pokračoval velmi rychle a již 20. srpna 1914 byla jednotka na světě! Přes svůj malý počet - asi 800 mužů, nebyla Česká družina vřazena do ruského vojska, ale jako zvláštní jednotka byla podřízena štábu armády, a tím spjata se štábem fronty, hlavním stanem a ministerstvem války. Měla své české důstojníky, svůj český prapor a český emblém - červenobílou stužku na čapce.

Příslušníkem družiny se mohl stát jedině Čech nebo Slovák - státní příslušník Ruska, který nebyl odveden do ruské armády. Čechům, jež byli příslušníky jiného státu, nebo zajatci, nebyl vstup do jednotky povolen.

Česká družina byla tedy po třistaleté porobě skutečně opět našim národním vojskem a vytvořili ji čeští kolonisté usídli na Rusi, zejména pak volyňští Češi. Z některých obcí,

například z Kvasilova, odjížděli dobrovolníci do Kyjeva hromadně!

Den 20. srpna si tedy připomínáme jako den vzniku České družiny a zanedlouho 28. září vzpomeneme další významné výročí - tohoto dne, na sv. Václava byl v Kyjevě posvěcen a jednotce předán na slavnostním shromáždění prapor. Byl darem moskevských Čechů a zasloužily se o něj zejména moskevské Češky paní Jánová a paní Koníčková a v Kyjevě paní Cervená. Paní Cervená z Kyjeva se vzniku České družiny a jejímu vybarvení věnovala tolik, jako žádná jiná žena a všichni družiníci ji nazývali "matkou prvního pluku".

Na formování České družiny se podíleli další volyňští Češi. Například hlinský rodák a redaktor kyjevského Čechoslováku Věnceslav Svihovský, kyjevský továrník Jindřich Jindřišek, obchodník s hudebninami v Kyjevě Otokar Cervený, Václav Kulich, Dr. Václav Vondrák a tak bychom mohli jmenovat desítky a desítky dalších, jejichž jména dnes, bohužel zapadla již v zapomnění.

Bohužel, příliš brzy zapomínáme na ty, jimž vděčíme za národní svobodu, za naši státnost, příliš brzy zapomínáme na ty, kteří obětovali své životy, abychom my mohli důstojně stát po boku ostatních národů světa...

Obnovíme "Matici volyňskou"

Tak zní titulky článku jedněch novin na Ukrajině, který informuje, že tamní občané české národnosti hodlají obnovit činnost České matice školské. Na vysvětlenou dodáváme, že matice školská existovala a působila nejen po první světové válce na Volyni, ale také již v carském Rusku.

Předseda přípravného výboru Václav Štěpán v uvedeném článku shrnuje úkoly, které si organizace předsevzala plnit: jde o upevnění a prohloubení česko-

slovensko-ukrajinských vztahů a jiných styků, popularizaci české a slovenské kultury, studium českého a slovenského jazyka, shromáždování dokumentace a exponátů ze života Čechů a Slováků na Volyni, pořádání vzpomínkových oslav a navázání styků s různými organizacemi v Československu. Členy se mohou stát příslušníci jiných národů a národností, kteří chtějí lépe poznat kulturu Čechů a Slováků a jejich řeč.

Poslední zprávy našeho tis-

Nepřehlédněte

●Na tradici posvícenské "sousedské" chtějí navázat naši krajané na Domažlicku na svém setkání v Dělnickém domě v Horšovském Týně v sobotu 21. září 1991 od 14. hod.

●Ve Stvořinkách u České Lípy se dne 8. června tr. uskutečnilo rodinné setkání rodiny Vlků - potomků učitele Josefa Vlka z Boratína. Pro přítomných 86 potomků byl připraven bohatý program ze vzpomínek a deníků členů rodiny.

●Naši krajané z Litoměřicka a okolí chtějí uspořádat v září tr. setkání, nazvané Václavské posvícení. Zájemci, kteří se chtějí setkat zúčastnit, mohou se přihlásit písemně nebo osobně do 15. září tr. na adresy: Miluše Dědková, ul. Liškova 59, 412 01 Litoměřice, tel. 5173, nebo Nina Kohlíková, Spojovací 2, 412 01 Litoměřice, tel. 4589. Program a místo setkání budou všem přihlášeným včas oznámeny.

●Popřej, Bože, pokoj bratřím v zemi vzdálené je název písně obětem Českého Malína, jejímž autorem je V. Šimek. Píseň je součástí Sborníku Jana Pospíšila z Domažlicka, který jej věnoval oblastnímu muzeu v Rovně. Partituru pro čtyři hlasy může zájemcům zaslat Václav Šimek, Banskobystrická 20, 787 01 Šumperk.

●Upozorňujeme naše čtenáře a příznivce, že v okresní pobožce České státní spořitelny 360 01 Karlovy Vary 1, poštovní příhrádka 160 byl otevřen pro Zpravodaj účet č. 1520042-348, konstantní symbol 379. Pokud chcete přispět na tiskový fond, posílejte své příspěvky na uvedený účet nebo si vyžádejte v redakci složenku.

●Jak nám sdělil náš důvěrník v USA pan Jiří Pospíšil, byla z jeho podnětu podniknuta ve Spojených státech mezi krajany sbírka ve prospěch černobylských Čechů, kteří reemigrují do Československa ze Zubovštiny a Malinovy. Celkem bylo sebráno přes 100 kilogramů nového šatstva pro ženy a děti a odesláno v 16 krabicích starostce obce Dolní Moravce paní Emě Pospíšilové. Dar je určen pro Černobylské, kteří se mají usídlit v Rokytnici v Orł. horách. Sbírkou provedl mezi svými členy spolek "Bratři od Sázavy" z Little Ferry.

●Omlouváme se čtenářům, že tentokrát nezařazujeme zprávu o darech našich krajanů na tiskový fond a Sdružení. Se jmény dárců vás opět seznámíme v příštím čísle.

●Dne 15. srpna tr. otisklo Rudé právo zajímavý článek o životě volyňských Čechů, kteří se jako první, před dvěma měsíci usadili ve vesničce Rovně na Sokolovsku. Hovoří se v něm nejen o prvních dojmech v novém domově, ale i o práci a péči starosty a obecního úřadu o nové občany, o tom jak se szili s původními obyvateli vesnice a jak prospívá zdejší klima dětem, které byly ohroženy radioaktivitou.

●V televizním pořadu Dejte léta životu bude dne 13.9. tr. s opakováním 15.9. nebo 27.9. s opakováním 29.9. tr. vyslán na okruhu ČTV krátký pořad o české Volyni a o Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.

●Uzávěrka příštího - šestého čísla Zpravodaje bude 15. října tr. Do tohoto data zasílejte své příspěvky na adresu redaktora.

ku uvádějí, že v ukrajinském hlavním městě v Kyjevě bylo založeno Sdružení Čechů z Volyně. Sdružení si klade za úkol obnovu národního povědomí, historické paměti, jazyka a tradic. Podporuje navazování těsných kontaktů se starou vlastí a je zplnomocněným zástupcem etnických Čechů žijících na Ukrajině. Při navazování kontaktů se starou vlastí bude organizace vyhledávat možnosti pro ozdravování dětí postižených radioaktivitou v okruhu černobylské atomové elektrárny.

Víte, že...

...Prodaná nevěsta byla poprvé v Kyjevě uvedena v roce 1902? Zasloužil se o to František Šubrt - významný český spisovatel, dramatik a dlouholetý ředitel Národního divadla.

... carským výnosem ze dne 10. července 1870 byly Čechům na Volyni zaručeny výhody: osvobození od daní na dvacet let, náboženská svoboda, vlastní česká samospráva, české národní školy řízené přímo českými volostními stařešiny a osvobození od výkonu vojenské služby?

... dne 24. září 1870 asi 1300 českých rodin na Volyni složilo v Dubně slib věrnosti carovi a jeho nástupcům a bylo jim tímto aktem uděleno ruské státní občanství?

... čeští zemědělci z Volyně se také ocitli až na Sibiři, a to při vyhledávání lepších životních, myšleno sociálních, podmínek? Usadili se v oblasti dnešního Novosibirsku, Celinogradu, Tomsku a Jeniseje. Roku 1900 osídlili vesnice Sosnovku, Miltuš a Ditlov na řece Ob v Tomské gubernii. Další žili v Malé Telce a Kemčugu v Jenisejské gubernii.

... na svatodušní svátky roku 1873 došlo u Kvasilova mezi Čechy a místním obyvatelstvem k takzvané "novodvorské bitvě"? Zavinili ji místní obyvatelé, kteří spásali v nočních hodinách vepřovým a hovězím dobytčím zemědělské kultury Čechů. V bitvě došlo k těžkým zraněním několika účastníků na obou stranách a soudní spor, který následoval, trval šest roků!

... první české školy na Volyni vznikly roku 1870? Byly otevřeny v obcích Hlinsk, Buderáz a Mirohošť.

... první sokolské jednoty vznikly již v roce 1870, a to v obci Mirohošť? Tuto sokolskou tradici si tato česká vesnice zachovala až do návratu do staré vlasti.

Blahopřání

Dne 6. září tr. oslaví své narozeniny - 60 let

Václav Slavík

ze Staré Role. Do dalších let hodně štěstí a stále pevné zdraví mu přeje manželka, synové, snachy a vnuci